
Patanjali Yogasutra

ಪಾತಂಜಲಯೋಗಸೂತ್ರಾಣಿ

Document Information

Text title : yogasutra by maharShii pata.njali

File name : yogasutra.itx

Category : sUltra, yoga

Location : doc_yoga

Proofread by : Sunder Hattangadi and Kirk Wortman

Latest update : December 3, 2022

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

December 3, 2022

sanskritdocuments.org

ಪಾತಂಜಲಯೋಗಸೂತ್ರಾಣಿ

.. ಮಹರ್ಷಿ ಪತಂಜಲಿ ಪ್ರಣೀತಂ ಯೋಗದರ್ಶನಂ ..

.. ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. ಸಮಾಧಿ-ಪಾದಃ ..

ಅಥ ಯೋಗಾನುಶಾಸನಂ .. 1.1..

ಯೋಗಶ್ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿನಿರೋಧಃ .. 1.2..

ತದಾ ದ್ರಷ್ಟುಃ ಸ್ವರೂಪೇವಸ್ಥಾನಂ .. 1.3..

ವೃತ್ತಿಸಾರೂಪ್ಯಮಿತರತ್ರ .. 1.4..

ವೃತ್ತಯಃ ಪಂಚತಯ್ಯಃ ಕ್ಲಿಷ್ಟಾಽಕ್ಲಿಷ್ಟಾಃ .. 1.5..

ಪ್ರಮಾಣವಿಪರ್ಯಯವಿಕಲ್ಪನಿದ್ರಾಸ್ಮೃತಯಃ .. 1.6..

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಮಾನಾಗಮಾಃ ಪ್ರಮಾಣಾನಿ .. 1.7..

ವಿಪರ್ಯಯೋ ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನಮತದ್ರೂಪಪ್ರತಿಷ್ಠಂ .. 1.8..

ಶಬ್ದಜ್ಞಾನಾನುಪಾತೀ ವಸ್ತುಶೂನ್ಯೋ ವಿಕಲ್ಪಃ .. 1.9..

ಅಭಾವಪ್ರತ್ಯಯಾಲಂಬನಾ ವೃತ್ತಿನಿದ್ರಾ .. 1.10..

ಅನುಭೂತವಿಷಯಾಸಂಪ್ರಮೋಷಃ ಸ್ಮೃತಿಃ .. 1.11..

ಅಭ್ಯಾಸವೈರಾಗ್ಯಾಭ್ಯಾಂ ತನ್ನಿರೋಧಃ .. 1.12..

ತತ್ರ ಸ್ಥಿತೌ ಯತ್ನೋಽಭ್ಯಾಸಃ .. 1.13..

ಸ ತು ದೀರ್ಘಕಾಲನೈರಂತರ್ಯಸತ್ಕಾರಾಸೇವಿತೋ ದೃಢಭೂಮಿಃ .. 1.14..

ದೃಷ್ಟಾನುಶ್ರವಿಕವಿಷಯವಿತ್ಯಷ್ಟಸ್ಯ ವಶೀಕಾರಸಂಜ್ಞಾ ವೈರಾಗ್ಯಂ .. 1.15..

ತತ್ತರಂ ಪುರುಷಖ್ಯಾತೇರ್ಗುಣವೈತ್ಯಷ್ಟ್ಯಂ .. 1.16..

ವಿತರ್ಕವಿಚಾರಾನಂದಾಸ್ಮಿತಾರೂಪಾನುಗಮಾತ್ ಸಂಪ್ರಜ್ಞಾತಃ .. 1.17..

(ಸ್ಮಿತಾಸ್ವರೂಪಾನುಗಮಾತ್, ಸ್ಮಿತಾನುಗಮಾತ್)

ವಿರಾಮಪ್ರತ್ಯಯಾಭ್ಯಾಸಪೂರ್ವಃ ಸಂಸ್ಕಾರಶೇಷೋಽನ್ಯಃ .. 1.18..

ಭವಪ್ರತ್ಯಯೋ ವಿದೇಹಪ್ರಕೃತಿಲಯಾನಾಂ .. 1.19..

ಶ್ರದ್ಧಾವೀರ್ಯಸ್ಮೃತಿಸಮಾಧಿಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಇತರೇಷಾಂ .. 1.20..

ತೀವ್ರಸಂವೇಗಾನಾಮಾಸನ್ನಃ .. 1.21..

ಮೃದುಮಧ್ಯಾಧಿಮಾತ್ರತ್ವಾತ್ ತತೋಽಪಿ ವಿಶೇಷಃ .. 1.22..

- ಈಶ್ವರಪ್ರಣಿಧಾನಾದ್ವಾ .. 1.23..
 ಕ್ಲೇಶಕರ್ಮವಿಪಾಕಾಶಯೈರಪರಾಮೃಷ್ಟಃ ಪುರುಷವಿಶೇಷ ಈಶ್ವರಃ .. 1.24..
 ತತ್ರ ನಿರತಿಶಯಂ ಸರ್ವಜ್ಞಬೀಜಂ .. 1.25.. (ಸರ್ವಜ್ಞತ್ವಬೀಜಂ)
 ಸ ಪೂರ್ವೇಷಾಮಪಿ ಗುರುಃ ಕಾಲೇನಾನವಚ್ಛೇದಾತ್ .. 1.26..
 ತಸ್ಯ ವಾಚಕಃ ಪ್ರಣವಃ .. 1.27..
 ತಜ್ಜಪಸ್ತದರ್ಥಭಾವನಂ .. 1.28..
 ತತಃ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೇತನಾಧಿಗಮೋಽಪ್ಯಂತರಾಯಾಭಾವಶ್ಚ .. 1.29..
 ವ್ಯಾಧಿಸ್ತ್ಯಾನಸಂಶಯಪ್ರಮಾದಾಲಸ್ಯಾವಿರತಿ-
 ಭ್ರಾಂತಿದರ್ಶನಾಲಬ್ಧಭೂಮಿಕತ್ವಾನವಸ್ಥಿತತ್ವಾನಿ
 ಚಿತ್ತವಿಕ್ಷೇಪಾಸ್ತೇಽನ್ತರಾಯಾಃ .. 1.30..
 ದುಃಖದೌರ್ಮನಸ್ಯಾಂಗಮೇಜಯತ್ವಶ್ಚಾನಪ್ರಶ್ಚಾನಾ ವಿಕ್ಷೇಪಸಹಭುವಃ .. 1.31..
 ತತ್ರ ತಿಷೇಧಾರ್ಥಮೇಕತತ್ತ್ವಾ ಭ್ಯಾಸಃ .. 1.32..
 ಮೈತ್ರಿಕರುಣಾಮುದಿತೋಪೇಕ್ಷಾಣಾಂ ಸುಖದುಃಖಪುಣ್ಯಾಪುಣ್ಯವಿಷಯಾಣಾಂ
 ಭಾವನಾತಶ್ಚಿತ್ತಪ್ರಸಾದನಂ .. 1.33..
 ಪ್ರಚ್ಛದ್ಧನವಿಧಾರಣಾಭ್ಯಾಂ ವಾ ಪ್ರಾಣಸ್ಯ .. 1.34..
 ವಿಷಯವತೀ ವಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿರುತ್ಪನ್ನಾ ಮನಸಃ ಸ್ಥಿತಿನಿಬಂಧಿನೀ .. 1.35..
 ವಿಶೋಕಾ ವಾ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತೀ .. 1.36..
 ವೀತರಾಗವಿಷಯಂ ವಾ ಚಿತ್ತಂ .. 1.37..
 ಸ್ವಪ್ನನಿದ್ರಾಜ್ಞಾನಾಲಂಬನಂ ವಾ .. 1.38..
 ಯಥಾಭಿಮತಧ್ಯಾನಾದ್ವಾ .. 1.39..
 ಪರಮಾಣು ಪರಮಮಹತ್ತ್ವಾಂತೋಽಸ್ಯ ವಶೀಕಾರಃ .. 1.40..
 ಕ್ಷೀಣವೃತ್ತೇರಭಿಜಾತಸ್ಯೇವ ಮಣೇರ್ಗ್ರಹೀತ್ಯಗ್ರಹಣಗ್ರಾಹ್ಯೇಷು
 ತಸ್ಥ ತದಂಜನತಾ ಸಮಾಪತ್ತಿಃ .. 1.41..
 ತತ್ರ ಶಬ್ದಾರ್ಥಜ್ಞಾನವಿಕಲ್ಪೈಃ ಸಂಕೀರ್ಣಾ ಸವಿತರ್ಕಾ ಸಮಾಪತ್ತಿಃ .. 1.42..
 ಸ್ಮೃತಿಪರಿಶುದ್ಧಾ ಸ್ವರೂಪಶೂನ್ಯೇವಾರ್ಥಮಾತ್ರನಿರ್ಭಾಸಾ ನಿರ್ವಿತರ್ಕಾ .. 1.43..
 ಏತಯೈವ ಸವಿಚಾರಾ ನಿರ್ವಿಚಾರಾ ಚ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿಷಯಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಾ .. 1.44..
 ಸೂಕ್ಷ್ಮವಿಷಯತ್ವಂ ಚಾಲಿಂಗಪರ್ಯವಸಾನಂ .. 1.45..
 ತಾ ಏವ ಸಬೀಜಃ ಸಮಾಧಿಃ .. 1.46..
 ನಿರ್ವಿಚಾರವೈಶಾರದ್ಯೇಽಧ್ಯಾತ್ಮಪ್ರಸಾದಃ .. 1.47..
 ಋತಂಭರಾ ತತ್ರ ಪ್ರಜ್ಞಾ .. 1.48..
 ಶ್ರುತಾನುಮಾನಪ್ರಜ್ಞಾಭ್ಯಾಮನ್ಯವಿಷಯಾ ವಿಶೇಷಾರ್ಥತ್ವಾತ್ .. 1.49..

ತಜ್ಜಃ ಸಂಸ್ಕಾರೋಽನ್ಯಸಂಸ್ಕಾರಪ್ರತಿಬಂಧೀ .. 1.50..
 ತಸ್ಯಾಪಿ ನಿರೋಧೇ ಸರ್ವನಿರೋಧಾನಿರ್ಬೀಜಃ ಸಮಾಧಿಃ .. 1.51..
 .. ಇತಿ ಪತಂಜಲಿ-ವಿರಚಿತೇ ಯೋಗ-ಸೂತ್ರೇ ಪ್ರಥಮಃ ಸಮಾಧಿ-ಪಾದಃ ..

.. ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. ಸಾಧನ-ಪಾದಃ ..

ತಪಃಸ್ವಾಧ್ಯಾಯೇಶ್ವರಪ್ರಣಿಧಾನಾನಿ ಕ್ರಿಯಾಯೋಗಃ .. 2.1..
 ಸಮಾಧಿಭಾವನಾರ್ಥಃ ಕ್ಲೇಶತನೂಕರಣಾರ್ಥಶ್ಚ .. 2.2..
 ಅವಿದ್ಯಾಸ್ಮಿತಾರಾಗದ್ವೇಷಾಭಿನಿವೇಶಾಃ ಕ್ಲೇಶಾಃ .. 2.3..
 ಅವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಮುತ್ತರೇಷಾಂ ಪ್ರಸುಪ್ತತನುವಿಚ್ಛಿನ್ನೋದಾರಾಣಾಂ .. 2.4..
 ಅನಿತ್ಯಾಶುಚಿದುಃಖಾನಾತ್ಮಸು ನಿತ್ಯಾಶುಚಿಸುಖಾತ್ಮಖ್ಯಾತಿರವಿದ್ಯಾ .. 2.5..
 ದೃಗ್ಗರ್ಶನಶಕ್ತೋರೇಕಾತ್ಮತೇವಾಸ್ಮಿತಾ .. 2.6..
 ಸುಖಾನುಶಯೀ ರಾಗಃ .. 2.7..
 ದುಃಖಾನುಶಯೀ ದ್ವೇಷಃ .. 2.8..
 ಸ್ವರಸವಾಹೀ ವಿದುಷೋಽಪಿ ತಥಾರೂಢೋಽಭಿನಿವೇಶಃ .. 2.9..
 ತೇ ಪ್ರತಿಪ್ರಸವಹೇಯಾಃ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಃ .. 2.10..
 ಧ್ಯಾನಹೇಯಾಸ್ತದ್ವೈತ್ತಯಃ .. 2.11..
 ಕ್ಲೇಶಮೂಲಃ ಕರ್ಮಾಶಯೋ ದೃಷ್ಟಾದೃಷ್ಟಜನ್ಮವೇದನೀಯಃ .. 2.12..
 ಸತಿ ಮೂಲೇ ತದ್ವಿಪಾಕೋ ಜಾತ್ಯಾಯುರ್ಭೋಗಾಃ .. 2.13..
 ತೇ ಹ್ಲಾದಪರಿತಾಪಫಲಾಃ ಪುಣ್ಯಾಪುಣ್ಯಹೇತುತ್ವಾತ್ .. 2.14..
 ಪರಿಣಾಮತಾಪಸಂಸ್ಕಾರದುಃಖೈರ್ಗುಣವೃತ್ತಿವಿರೋಧಾಚ್ಚ
 ದುಃಖಮೇವ ಸರ್ವಂ ವಿವೇಕಿನಃ .. 2.15..
 ಹೇಯಂ ದುಃಖಮನಾಗತಂ .. 2.16..
 ದ್ರಷ್ಟೃ ದೃಶ್ಯಯೋಃ ಸಂಯೋಗೋ ಹೇಯಹೇತುಃ .. 2.17..
 ಪ್ರಕಾಶಕ್ರಿಯಾಸ್ಥಿತಿಶೀಲಂ ಭೂತೇಂದ್ರಿಯಾತ್ಮಕಂ
 ಭೋಗಾಪವರ್ಗಾರ್ಥಂ ದೃಶ್ಯಂ .. 2.18..
 ವಿಶೇಷಾವಿಶೇಷಲಿಂಗಮಾತ್ರಾಲಿಂಗಾನಿ ಗುಣಪರ್ವಾಣಿ .. 2.19..
 ದ್ರಷ್ಟಾ ದೃಶಿಮಾತ್ರಃ ಶುದ್ಧೋಽಪಿ ಪ್ರತ್ಯಯಾನುಪಶ್ಯಃ .. 2.20..
 ತದರ್ಥ ಏವ ದೃಶ್ಯಸ್ಯಾತ್ಮಾ .. 2.21..
 ಕೃತಾರ್ಥಂ ಪ್ರತಿ ನಷ್ಟಮಪ್ಯನಷ್ಟಂ ತದನ್ಯಸಾಧಾರಣತ್ವಾತ್ .. 2.22..
 ಸ್ವಸ್ವಾಮಿಶಕ್ತೋಃ ಸ್ವರೂಪೋಪಲಬ್ಧಿಹೇತುಃ ಸಂಯೋಗಃ .. 2.23..
 ತಸ್ಯ ಹೇತುರವಿದ್ಯಾ .. 2.24..

ತದಭಾವಾತ್ ಸಂಯೋಗಾಭಾವೋ ಹಾನಂ ತದ್ವಶೇಃ ಕೈವಲ್ಯಂ .. 2.25..

ವಿವೇಕಖ್ಯಾತಿರವಿಪ್ಲವಾ ಹಾನೋಪಾಯಃ .. 2.26..

ತಸ್ಯ ಸಪ್ತಧಾ ಪ್ರಾಂತಭೂಮಿಃ ಪ್ರಜ್ಞಾ .. 2.27..

ಯೋಗಾಂಗಾನುಷ್ಠಾನಾದಶುದ್ಧಿಕ್ಷಯೇ ಜ್ಞಾನದೀಪ್ತಿರಾ ವಿವೇಕಖ್ಯಾತೇಃ .. 2.28..

ಯಮನಿಯಮಾಸನಪ್ರಾಣಾಯಾಮಪ್ರತ್ಯಾಹಾರಧಾರಣಾಧ್ಯಾನಸಮಾಧಯೋಽಷ್ಟಾವಂಗಂ .. 2.29..

ಅಹಿಂಸಾಸತ್ಯಾಸ್ತೇಯಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾಪರಿಗ್ರಹಾ ಯಮಾಃ .. 2.30..

ಜಾತಿದೇಶಕಾಲಸಮಯಾನವಚ್ಛಿನ್ನಾಃ ಸಾರ್ವಭೌಮಾ ಮಹಾವ್ರತಂ .. 2.31..

ಶೌಚಸಂತೋಷತಪಃಸ್ವಾಧ್ಯಾಯೇಶ್ವರಪ್ರಣಿಧಾನಾನಿ ನಿಯಮಾಃ .. 2.32..

ವಿತರ್ಕಬಾಧನೇ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಭಾವನಂ .. 2.33..

ವಿತರ್ಕಾ ಹಿಂಸಾದಯಃ ಕೃತಕಾರಿತಾನುಮೋದಿತಾ ಲೋಭಕ್ರೋಧಮೋಹಪೂರ್ವಕಾ

ಮೃದುಮಧ್ಯಾಧಿಮಾತ್ರಾ ದುಃಖಾಜ್ಞಾನಾನಂತಫಲಾ ಇತಿ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಭಾವನಂ .. 2.34..

ಅಹಿಂಸಾಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯಾಂ ತನ್ನಿಧೌ ವೈರತ್ಯಾಗಃ .. 2.35..

ಸತ್ಯಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯಾಂ ಕ್ರಿಯಾಫಲಾಶ್ರಯತ್ವಂ .. 2.36..

ಅಸ್ತೇಯಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯಾಂ ಸರ್ವರತ್ನೋಪಸ್ಥಾನಂ .. 2.37..

ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಪ್ರತಿಷ್ಠಾಯಾಂ ವೀರ್ಯಲಾಭಃ .. 2.38..

ಅಪರಿಗ್ರಹಸ್ಥೈರ್ಯೇ ಜನ್ಮಕಥಂತಾಸಂಬೋಧಃ .. 2.39..

ಶೌಚಾತ್ ಸ್ವಾಂಗಜುಗುಪ್ಸಾ ಪರೈರಸಂಸರ್ಗಃ .. 2.40..

ಸತ್ತ್ವ ಶುದ್ಧಿಸೌಮನಸೈಕಾಗ್ರ್ಯೇಂದ್ರಿಯಜಯಾತ್ಮದರ್ಶನಯೋಗ್ಯತ್ವಾನಿ ಚ .. 2.41..

ಸಂತೋಷಾದನುತ್ತಮಸುಖಲಾಭಃ .. 2.42..

ಕಾಯೇಂದ್ರಿಯಸಿದ್ಧಿರಶುದ್ಧಿಕ್ಷಯಾತ್ ತಪಸಃ .. 2.43..

ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಾದ್ ಇಷ್ಟದೇವತಾಸಂಪ್ರಯೋಗಃ .. 2.44..

ಸಮಾಧಿಸಿದ್ಧಿರೀಶ್ವರಪ್ರಣಿಧಾನಾತ್ .. 2.45..

ಸ್ಥಿರಸುಖಂ ಆಸನಂ .. 2.46..

ಪ್ರಯತ್ನಶೈಥಿಲ್ಯಾನಂತಸಮಾಪತ್ತಿಭ್ಯಾಂ .. 2.47..

ತತೋ ದ್ವಂದ್ವಾನಭಿಘಾತಃ .. 2.48..

ತಸ್ಮಿನ್ನತಿ ಶ್ವಾಸಪಶ್ವಾಸಯೋರ್ಗತಿವಿಚ್ಛೇದಃ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮಃ .. 2.49..

ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಸ್ತಂಭವೃತ್ತಿದೇಶಕಾಲಸಂಖ್ಯಾಭಿಃ

ಪರಿದೃಷ್ಟೋ ದೀರ್ಘಸೂಕ್ಷ್ಮಃ .. 2.50..

ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರವಿಷಯಾಕ್ಷೇಪೀ ಚತುರ್ಥಃ .. 2.51..

ತತಃ ಕ್ಷೀಯತೇ ಪ್ರಕಾಶಾವರಣಂ .. 2.52..

ಧಾರಣಾಸು ಚ ಯೋಗ್ಯತಾ ಮನಸಃ .. 2.53..

ಸ್ವವಿಷಯಾಸಂಪ್ರಯೋಗೇ ಚಿತ್ತಸ್ವರೂಪಾನುಕಾರ ಇವೇಂದ್ರಿಯಾಣಾಂ
ಪ್ರತ್ಯಾಹಾರಃ .. 2.54..

ತತಃ ಪರಮಾ ವಶ್ಯತೇಂದ್ರಿಯಾಣಾಂ .. 2.55..

.. ಇತಿ ಪತಂಜಲಿ-ವಿರಚಿತೇ ಯೋಗ-ಸೂತ್ರೇ ದ್ವಿತೀಯಃ ಸಾಧನ-ಪಾದಃ ..

.. ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. ವಿಭೂತಿ-ಪಾದಃ ..

ದೇಶಬಂಧಶ್ಚಿತ್ತಸ್ಯ ಧಾರಣಾ .. 3.1..

ತತ್ರ ಪ್ರತ್ಯಯೈಕತಾನತಾ ಧ್ಯಾನಂ .. 3.2..

ತದೇವಾರ್ಥಮಾತ್ರನಿರ್ಭಾಸಂ ಸ್ವರೂಪಶೂನ್ಯಮಿವ ಸಮಾಧಿಃ .. 3.3..

ತ್ರಯಮೇಕತ್ರ ಸಂಯಮಃ .. 3.4..

ತಜ್ಜಯಾತ್ಪಜ್ಞಾಲೋಕಃ .. 3.5..

ತಸ್ಯ ಭೂಮಿಷು ವಿನಿಯೋಗಃ .. 3.6..

ತ್ರಯಮಂತರಂಗಂ ಪೂರ್ವೇಭ್ಯಃ .. 3.7..

ತದಪಿ ಬಹಿರಂಗಂ ನಿರ್ಬೀಜಸ್ಯ .. 3.8..

ವ್ಯುತ್ಥಾನನಿರೋಧಸಂಸ್ಕಾರಯೋರಭಿಭವಪ್ರಾದುರ್ಭಾವೌ

ನಿರೋಧಕ್ಷಣಚಿತ್ತಾನ್ವಯೋ ನಿರೋಧಪರಿಣಾಮಃ .. 3.9..

ತಸ್ಯ ಪ್ರಶಾಂತವಾಹಿತಾ ಸಂಸ್ಕಾರಾತ್ .. 3.10..

ಸರ್ವಾರ್ಥತೈಕಾಗ್ರತಯೋಃ ಕ್ಷಯೋದಯೌ ಚಿತ್ತಸ್ಯ ಸಮಾಧಿಪರಿಣಾಮಃ .. 3.11..

ತತಃ ಪುನಃ ಶಾಂತೋದಿತೌ ತುಲ್ಯಪ್ರತ್ಯಯೌ ಚಿತ್ತಸ್ಯೈಕಾಗ್ರತಾಪರಿಣಾಮಃ .. 3.12..

ಏತೇನ ಭೂತೇಂದ್ರಿಯೇಷು ಧರ್ಮಲಕ್ಷಣಾವಸ್ಥಾಪರಿಣಾಮಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಾಃ .. 3.13..

ಶಾಂತೋದಿತಾವ್ಯಪದೇಶ್ಯಧರ್ಮಾನುಪಾತೀ ಧರ್ಮೀ .. 3.14..

ಕ್ರಮಾನ್ಯತ್ವಂ ಪರಿಣಾಮಾನ್ಯತ್ವೇ ಹೇತುಃ .. 3.15..

ಪರಿಣಾಮತ್ರಯಸಂಯಮಾದ್ ಅತೀತಾನಾಗತಜ್ಞಾನಂ .. 3.16..

ಶಬ್ದಾರ್ಥಪ್ರತ್ಯಯಾನಾಮಿತರೇತರಾಧ್ಯಾಸಾತ್

ಸಂಕರಸ್ತತ್ಪ್ರವಿಭಾಗಸಂಯಮಾತ್ಸರ್ವಭೂತರುತಜ್ಞಾನಂ .. 3.17..

ಸಂಸ್ಕಾರಸಾಕ್ಷಾತ್ಕರಣಾತ್ಪೂರ್ವಜಾತಿಜ್ಞಾನಂ .. 3.18..

ಪ್ರತ್ಯಯಸ್ಯ ಪರಚಿತ್ತಜ್ಞಾನಂ .. 3.19..

ನ ಚ ತತ್ಸಾಲಂಬನಂ ತಸ್ಯಾವಿಷಯೀಭೂತತ್ವಾತ್ .. 3.20..

ಕಾಯರೂಪಸಂಯಮಾತ್ಪ್ರಾದ್ಯಾಹ್ಯಶಕ್ತಿಸ್ತಂಭೇ

ಚಕ್ಷುಃಪ್ರಕಾಶಾಸಂಪ್ರಯೋಗೇಽಂತರ್ಧಾನಂ .. 3.21..

ಸೋಪಕ್ರಮಂ ನಿರುಪಕ್ರಮಂ ಚ ಕರ್ಮ

- ತತ್ಸಂಯಮಾದಪರಾಂತಜ್ಞಾನಮರಿಷ್ಟೇಭ್ಯೋ ವಾ .. 3.22..
 ಮೈತ್ರ್ಯಾದಿಷು ಬಲಾನಿ .. 3.23..
 ಬಲೇಷು ಹಸ್ತಿಬಲಾದೀನಿ .. 3.24..
 ಪ್ರವೃತ್ತ್ಯಾಲೋಕನ್ಯಾಸಾತ್ಸೂಕ್ಷ್ಮವ್ಯವಹಿತವಿಪ್ರಕೃಷ್ಟಜ್ಞಾನಂ .. 3.25..
 ಭುವನಜ್ಞಾನಂ ಸೂರ್ಯೇ ಸಂಯಮಾತ್ .. 3.26..
 ಚಂದ್ರೇ ತಾರಾವ್ರೂಹಜ್ಞಾನಂ .. 3.27..
 ಧ್ರುವೇ ತದ್ಗತಿಜ್ಞಾನಂ .. 3.28..
 ನಾಭಿಚಕ್ರೇ ಕಾಯವ್ರೂಹಜ್ಞಾನಂ .. 3.29..
 ಕಂಠಕೂಪೇ ಕ್ಷುತಿಪಾಸಾನಿವೃತ್ತಿಃ .. 3.30..
 ಕೂರ್ಮನಾಡ್ಯಾಂ ಸ್ಥೈರ್ಯಂ .. 3.31..
 ಮೂರ್ಧಜ್ಯೋತಿಷಿ ಸಿದ್ಧದರ್ಶನಂ .. 3.32..
 ಪ್ರಾತಿಭಾದ್ವಾ ಸರ್ವಂ .. 3.33..
 ಹೃದಯೇ ಚಿತ್ತಸಂವಿತ್ .. 3.34..
 ಸತ್ತ್ವಪುರುಷಯೋರತ್ಯಂತಾಸಂಕೀರ್ಣಯೋಃ ಪ್ರತ್ಯಯಾವಿಶೇಷೋ ಭೋಗಃ
 ಪರಾರ್ಥತ್ವಾತ್ಸಾಧ್ಯಸಂಯಮಾತ್ಪುರುಷಜ್ಞಾನಂ .. 3.35..
 ತತಃ ಪ್ರಾತಿಭಶ್ರಾವಣವೇದನಾದರ್ಶಸ್ವಾದವಾರ್ತಾ ಜಾಯಂತೇ .. 3.36..
 ತೇ ಸಮಾಧಾವುಪಸರ್ಗಾ ವ್ಯುತ್ಥಾನೇ ಸಿದ್ಧಯಃ .. 3.37..
 ಬಂಧಕಾರಣಶೈಥಿಲ್ಯಾತ್ಪಚಾರಸಂವೇದನಾಚ್ಚ
 ಚಿತ್ತಸ್ಯ ಪರಶರೀರಾವೇಶಃ .. 3.38..
 ಉದಾನಜಯಾಜ್ವಲಪಂಕಕಂಟಕಾದಿಷ್ಟಸಂಗ ಉತ್ಪ್ರಾಂತಿಶ್ಚ .. 3.39..
 ಸಮಾನಜಯಾಜ್ವಲನಂ .. 3.40.. (ಸಮಾನಜಯಾತ್ಪ್ರಜ್ವಲನಂ)
 ಶ್ಲೋತ್ರಾಕಾಶಯೋಃ ಸಂಬಂಧಸಂಯಮಾದ್ಧಿವ್ಯಂ ಶ್ಲೋತ್ರಂ .. 3.41..
 ಕಾಯಾಕಾಶಯೋಃ ಸಂಬಂಧಸಂಯಮಾಲ್ಪಘುತೂಲ-
 ಸಮಾಪತ್ತೇಶ್ಚಾಕಾಶಗಮನಂ .. 3.42..
 ಬಹಿರಕಲ್ಪಿತಾ ವೃತ್ತಿರ್ಮಹಾವಿದೇಹಾ ತತಃ ಪ್ರಕಾಶಾವರಣಕ್ಷಯಃ .. 3.43..
 ಸ್ಥೂಲಸ್ವರೂಪಸೂಕ್ಷ್ಮಾನ್ವಯಾರ್ಥವತ್ತ್ವಸಂಯಮಾದ್ಭೂತಜಯಃ .. 3.44..
 ತತೋಽಣಿಮಾದಿಪ್ರಾದುರ್ಭಾವಃ ಕಾಯಸಂಪತ್ತದ್ಧರ್ಮಾನಭಿಘಾತಶ್ಚ .. 3.45..
 ರೂಪಲಾವಣ್ಯಬಲವಜ್ರಸಂಹನನತ್ವಾನಿ ಕಾಯಸಂಪತ್ .. 3.46..
 ಗ್ರಹಣಸ್ವರೂಪಾಸ್ಮಿತಾನ್ವಯಾರ್ಥವತ್ತ್ವಸಂಯಮಾದಿಂದ್ರಿಯಜಯಃ .. 3.47..
 ತತೋ ಮನೋಜವಿತ್ತಂ ವಿಕರಣಭಾವಃ ಪ್ರಧಾನಜಯಶ್ಚ .. 3.48..
 ಸತ್ತ್ವಪುರುಷಾನ್ಯತಾಖ್ಯಾತಿಮಾತ್ರಸ್ಯ ಸರ್ವಭಾವಾಧಿಷ್ಠಾತ್ಪ್ರತೃಂ

ಸರ್ವಜ್ಞಾತ್ಮತ್ವಂ ಚ .. 3.49..

ತದ್ವೈರಾಗ್ಯಾದಪಿ ದೋಷಬೀಜಕ್ಷಯೇ ಕೈವಲ್ಯಂ .. 3.50..

ಸ್ಥಾನ್ಯಪನಿಮಂತ್ರಣೇ ಸಂಗಸ್ಮಯಾಕರಣಂ ಪುನರನಿಷ್ಠಪ್ರಸಂಗಾತ್ .. 3.51..

ಕ್ಷಣತತ್ತ್ವಮಯೋಃ ಸಂಯಮಾದ್ವಿವೇಕಜಂ ಜ್ಞಾನಂ .. 3.52..

ಜಾತಿಲಕ್ಷಣದೇಶೈರನ್ಯತಾನವಚ್ಛೇದಾತ್ ತುಲ್ಯಯೋಸ್ತತಃ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಃ .. 3.53..

ತಾರಕಂ ಸರ್ವವಿಷಯಂ ಸರ್ವಧಾವಿಷಯಮುಕ್ರಮಂಚೇತಿ ವಿವೇಕಜಂ ಜ್ಞಾನಂ .. 3.54..

ಸತ್ತ್ವಪುರುಷಯೋಃ ಶುದ್ಧಿಸಾಮ್ಯೇ ಕೈವಲ್ಯಮಿತಿ .. 3.55..

.. ಇತಿ ಪತಂಜಲಿ-ವಿರಚಿತೇ ಯೋಗ-ಸೂತ್ರೇ ತೃತೀಯೋ ವಿಭೂತಿ-ಪಾದಃ ..

.. ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ .. ಕೈವಲ್ಯ-ಪಾದಃ ..

ಜನ್ಮೋಷಧಿಮಂತ್ರತಪಃಸಮಾಧಿಜಾಃ ಸಿದ್ಧಯಃ .. 4.1..

ಜಾತ್ಯಂತರಪರಿಣಾಮಃ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾಪೂರಾತ್ .. 4.2..

ನಿಮಿತ್ತಮಪ್ರಯೋಜಕಂ ಪ್ರಕೃತೀನಾಂ ವರಣಭೇದಸ್ತು

ತತಃ ಕ್ಷೇತ್ರಿಕವತ್ .. 4.3..

ನಿರ್ಮಾಣಚಿತ್ತಾನ್ಯಸ್ಮಿತಾಮಾತ್ರಾತ್ .. 4.4..

ಪ್ರವೃತ್ತಿಭೇದೇ ಪ್ರಯೋಜಕಂ ಚಿತ್ತಮೇಕಮನೇಕೇಷಾಂ .. 4.5..

ತತ್ರ ಧ್ಯಾನಜಮನಾಶಯಂ .. 4.6..

ಕರ್ಮಾಶುಕ್ಲಾಕೃಷ್ಣಂ ಯೋಗಿನಸ್ತ್ರಿವಿಧಮಿತರೇಷಾಂ .. 4.7..

ತತಸ್ತದ್ವಿಪಾಕಾನುಗುಣಾನಾಮೇವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿರ್ವಾಸನಾನಾಂ .. 4.8..

ಜಾತಿದೇಶಕಾಲವ್ಯವಹಿತಾನಾಮಪ್ಯಾನಂತರ್ಯಂ

ಸ್ಮೃತಿಸಂಸ್ಕಾರಯೋರೇಕರೂಪತ್ವಾತ್ .. 4.9..

ತಾಸಾಮನಾದಿತ್ವಂ ಚಾಶಿಷೋ ನಿತ್ಯತ್ವಾತ್ .. 4.10..

ಹೇತುಫಲಾಶ್ರಯಾಲಂಬನೈಃ ಸಂಗೃಹೀತತ್ವಾದೇಷಾಮಭಾವೇ ತದಭಾವಃ .. 4.11..

ಅತೀತಾನಾಗತಂ ಸ್ವರೂಪತೋಽಸ್ಯಧ್ವಭೇದಾದ್ಧರ್ಮಾಣಾಂ .. 4.12..

ತೇ ವ್ಯಕ್ತಸೂಕ್ಷ್ಮಾ ಗುಣಾತ್ಮಾನಃ .. 4.13..

ಪರಿಣಾಮೈಕತ್ವಾದ್ವಸ್ತುತತ್ತ್ವಂ .. 4.14..

ವಸ್ತುಸಾಮ್ಯೇ ಚಿತ್ತಭೇದಾತ್ತಯೋರ್ವಿಭಕ್ತಃ ಪಂಥಾಃ .. 4.15..

ನ ಚೈಕಚಿತ್ತತಂತ್ರಂ ವಸ್ತು ತದಪ್ರಮಾಣಕಂ ತದಾ ಕಿಂ ಸ್ಯಾತ್ .. 4.16..

ತದುಪರಾಗಾಪೇಕ್ಷಿತ್ವಾಚ್ಚಿತ್ತಸ್ಯ ವಸ್ತು ಜ್ಞಾತಾಜ್ಞಾತಂ .. 4.17..

ಸದಾ ಜ್ಞಾತಾಶ್ಚಿತ್ತವೃತ್ತಯಸ್ತತ್ಪ್ರಭೋಃ ಪುರುಷಸ್ಯಾಪರಿಣಾಮಿತ್ವಾತ್ .. 4.18..

ನ ತತ್ಸಾ ಭಾಸಂ ದೃಶ್ಯತ್ವಾತ್ .. 4.19..
 ಏಕಸಮಯೇ ಚೋಭಯಾನವಧಾರಣಂ .. 4.20..
 ಚಿತ್ತಾಂತರದೃಶ್ಯೇ ಬುದ್ಧಿಬುದ್ಧೇರತಿಪ್ರಸಂಗಃ ಸ್ಮೃತಿಸಂಕರಶ್ಚ .. 4.21..
 ಚಿತೇರಪ್ರತಿಸಂಕ್ರಮಾಯಾಸ್ತದಾಕಾರಾಪತ್ತೌ ಸ್ವಬುದ್ಧಿಸಂವೇದನಂ .. 4.22..
 ದ್ರಷ್ಟ್ಯ ದೃಶ್ಯೋಪರಕ್ತಂ ಚಿತ್ತಂ ಸರ್ವಾರ್ಥಂ .. 4.23..
 ತದಸಂಖ್ಯೇಯವಾಸನಾಭಿಶ್ಚಿತ್ರಮಪಿ ಪರಾರ್ಥಂ ಸಂಹತ್ಯಕಾರಿತ್ವಾತ್ .. 4.24..
 ವಿಶೇಷದರ್ಶಿನ ಆತ್ಮಭಾವಭಾವನಾವಿನಿವೃತ್ತಿಃ .. 4.25..
 ತದಾ ವಿವೇಕನಿಷ್ಠಂ ಕೈವಲ್ಯಪ್ರಾಪ್ನಾರಂ ಚಿತ್ತಂ .. 4.26..
 ತಚ್ಚಿದ್ರೇಷು ಪ್ರತ್ಯಯಾಂತರಾಣಿ ಸಂಸ್ಕಾರೇಭ್ಯಃ .. 4.27..
 ಹಾನಮೇಷಾಂ ಕ್ಲೇಶವದುಕ್ತಂ .. 4.28..
 ಪ್ರಸಂಖ್ಯಾನೇಽಪ್ಯಕುಸೀದಸ್ಯ ಸರ್ವಥಾ
 ವಿವೇಕಖ್ಯಾತೇರ್ಧರ್ಮಮೇಘಃ ಸಮಾಧಿಃ .. 4.29..
 ತತಃ ಕ್ಲೇಶಕರ್ಮನಿವೃತ್ತಿಃ .. 4.30..
 ತದಾ ಸರ್ವಾವರಣಮಲಾಪೇತಸ್ಯ ಜ್ಞಾನಸ್ಯಾನಂತ್ಯಾಜ್ಞೇಯಮಲ್ಪಂ .. 4.31..
 ತತಃ ಕೃತಾರ್ಥಾನಾಂ ಪರಿಣಾಮಕ್ರಮಸಮಾಪ್ತಿಗುಣಾನಾಂ .. 4.32..
 ಕ್ಷಣಪ್ರತಿಯೋಗೀ ಪರಿಣಾಮಾಪರಾಂತನಿರ್ಗ್ರಹ್ಯಃ ಕ್ರಮಃ .. 4.33..
 ಪುರುಷಾರ್ಥಶೂನ್ಯಾನಾಂ ಗುಣಾನಾಂ ಪ್ರತಿಪ್ರಸವಃ ಕೈವಲ್ಯಂ
 ಸ್ವರೂಪಪ್ರತಿಷ್ಠಾ ವಾ ಚಿತಿಶಕ್ತಿರಿತಿ .. 4.34..
 .. ಇತಿ ಪತಂಜಲಿ-ವಿರಚಿತೇ ಯೋಗ-ಸೂತ್ರೇ ಚತುರ್ಥಃ ಕೈವಲ್ಯ-ಪಾದಃ ..
 .. ಇತಿ ಶ್ರೀ ಪಾತಂಜಲ-ಯೋಗ-ಸೂತ್ರಾಣಿ ..

Patanjali Yogasutra

pdf was typeset on December 3, 2022

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

